

Lärarhandledning till Apkungen

av Långsjö Teater

Långsjö
Teater

Innehåll

- Om föreställningen
- Handledningens upplägg
- Reflektionsövningar före och efter föreställningen
- Fler övningar
- Kopplingar till styrdokument

Om föreställningen

Apkungen - en musikalisk berättarföreställning med avstamp i kinesisk teaterkonst.

Apkungen är himmelskt stark och gudalikt begåvad, oändligt kreativ och gränslöst kaotisk, uppslukad av stunden och långt ifrån lagom. Men att bryta mot normer är inte alltid lätt. Hur hittar vi kraften att vara dem vi är, även om det ibland betyder att bryta mot förväntningar och regler? Kanske rentav sätta sig upp mot gudarna?

Den mytomspunna kinesiska superhjälten Apkungen är en gestalt som, likt Pippi Långstrump, ingjuter mod och inspirerar barn i olika delar av världen. Föreställningen tar avstamp i originalberättelsen Havoc in Heaven, Uppror i himlen, och i den kinesiska teaterkonsten jing-ju / pekingopera.

Föreställningen bjuder på en interaktiv, akrobatisk och musikalisk resa i gudarnas värld, där Apkungen övervinner sina egna rädslor samtidigt som han tvingas kämpa mot både gudar och demoner.

Längd: 40 min

Målgrupp: åk F-3

Handledningens upplägg

Syfte - Handledningen syftar till att fungera som ett stöd för dig som lärare att arbeta kring föreställningen tillsammans med eleverna.

Innehåll - Handledningen innehåller förslag på övningar som knyter an till föreställningen, dess tematik och till elevernas upplevelser av den. Föreställningen är både fysisk, verbal och musikalisk, vilket kan vara en möjlighet att bearbeta föreställningen genom både tankar, känslor, ljud, tal, skrift, bild och rörelser, baserat på elevernas upplevelser av föreställningen. Låt dig inspireras och använd övningarna på det sätt som passar bäst för dina elever. I slutet av handledningen finns en förteckning över kopplingar till läroplanen (Lgr22).

Pedagogik - Den pedagogiska tanken bakom handledningen bygger på idén om att uppleva först och reflektera sen. Detta baseras på antagandet om att våra idéer formas och omformas genom erfarenheter vi gör, där både kropp och tanke är involverade. En annan bärande tanke är att i lagom dos utmana eleverna att våga ta plats i gruppen, att uppmuntra dem att uttrycka sina tankar, känslor och upplevelser av föreställningen inför de andra i gruppen. Detta för att stärka både självkänsla och en bra gruppdynamik.

REFLEKTIONSÖVNINGAR

- **FÖRVÄNTNINGAR**

En reflektionsövning *innan* föreställning

Berätta för eleverna att ni ska gå och se en föreställning som heter "Apkungen" och visa bilden från föreställningen.

Vad får de för fantasier om vad föreställningen kommer handla om genom att titta på bilden?

Be eleverna sitta två och två en stund och prata om detta med varandra. Låt sedan en grupp i taget berätta om sina förväntningar.

Skriv eventuellt ner förväntningarna på tavlan i klassrummet. Dessa kan ni sedan återvända till i efterhand. Blev det som ni hade förväntat er? Vad stämde och vad blev annorlunda?

- **VAD MINNS NI?**

En reflektionsövning *efteråt*

Sitt eller stå i en ring så alla ser varandra. Skicka runt ett talarföremål och be en i taget berätta något de minns från föreställningen. Det kan vara någon händelse, en känsla de fick, rekvisita, scenografi, ljud eller ljus de minns osv.

Obs! Övningen handlar inte om att eleverna ska betygsätta föreställningen utan om att få reflektera över och bearbeta vad de varit med om.

Vidareutveckla:

1. **Be eleverna lägga till ett ljud eller en rörelse** till sitt minne, som övriga i gruppen härmar. Sätt sen ihop allas rörelser till en liten rörelsesekvens som en koreografisk tolkning av er upplevelse av föreställningen.
2. **Låt eleverna göra stafett-bilder från föreställningen**, genom att i grupper om tre-fyra elever rita ett minne var på varsitt papper, sen skickar de sin

teckning vidare till nästa person i gruppen som då får vidareutveckla bilden, lägga till något mer som hängde samman med minnet, eller något nytt som den associerar till bilden den fått.

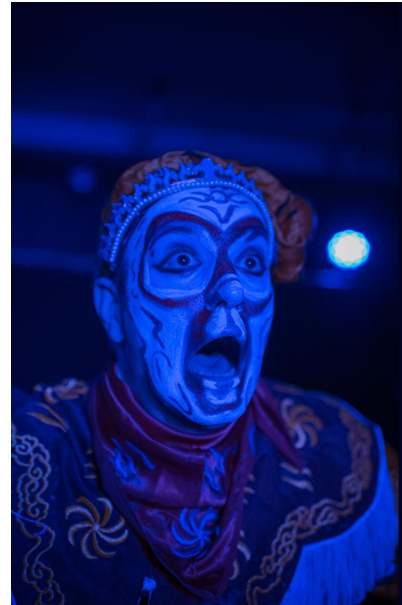
Därefter skickas bilden vidare till ytterligare en person som får rita vidare på bilden. Slutligen får alla tillbaka sin "egen" bild och titta på hur den blev efter att de andra ritat vidare på bilden. Samtala i helgrupp om de olika bilderna och minnena från föreställningen.

- **HUR KÄNDE SIG APKUNGEN?**

Markera olika rutor i klassrummet, med en känsla i varje ruta:

GLAD	RÄDD
LEDSEN	ARG

Ett papper i varje ruta med bilder av olika smileys kan markera vilken ruta som har vilken känsla om eleverna inte är läskunniga. Ställ frågorna nedan och be eleverna ställa sig i den ruta de känner passar bäst utifrån sin upplevelse.

Reflektera över: Hur tror ni att Apkungen kände sig när han:

- skulle hoppa ut från det höga vattenfallet när de andra aporna såg på?
- inte ville dö?
- hade klarat hoppet från vattenfallet och blev kung?
- ville äta persikorna i kejsar Jades trädgård men inte fick
- blev påkommen av kejsar Jade med att ha ätit upp alla persikor han skulle vakta?
- berättarrösten inte kunde uttala hans namn rätt?
- tränade olika konster jättelänge för att nå sitt mål - att bli odödlig?
- demonen jagade honom?

Lägg också till möjlighet att utgå ifrån någon annan scen ur föreställningen som eleverna minns. Be eleverna skriva eller berätta muntligt i smågrupper utifrån de olika situationerna/känslorna i föreställningen. Vilka andra känslor fanns i föreställningen? Samla ihop och skriv upp alla känslor på tavlan i klassrummet.

Samtala om de berättelser och känslor som kommit upp:

- Har ni någon gång känt någon av känslorna som Apkungen kände?
- När och var har ni känt så? I skolan, hemma, med kompisar?
- När kan man behöva vara modig fast man är rädd?
- Finns det någon som kan bestämma vad som är rätt och fel tycker ni?
- Var kan man känna i kroppen när något känns rätt eller fel?

Vidareutveckling: Låt eleverna gestalta känslorna i scener ur föreställningen

De kan antingen välja scener de själva minns eller utifrån ovan föreslagna situationerna ur föreställningen.

Gestalta genom mänskliga statyer eller genom rytm/ljud, tal och rörelser och spela upp scenerna för varandra.

Låt t.ex. en person vara berättare, en person gestalta med kroppen och en person gestalta med rytmer/ljud. Spela upp små scener för varandra.

FLER ÖVNINGAR

- **JING-JU / PEKINGOPERA VAD ÄR DET?**

Ta reda på mer om jing-ju / pekingopera. Sök efter och titta på videoklipp? Prata om vad ni ser i klippet och varifrån ni hittat klippet. Ta reda på: varifrån kommer jing-ju / pekingopera?

- **MUSIKINSTRUMENT**

Vilka instrument minns ni att musikern använde i föreställningen? Kände ni igen några? Var det några ni inte hade sett förut? Skriv, rita, samtala.

- **APKUNGEN SOM FIGUR**

Ta reda på mer om Apkungen som mytologisk figur/karaktär. Hur ser han ut i olika källor ni kan hitta? Från vilken del av världen kommer berättelsen? Sök efter

information, bilder och videoklipp eller något annat ni hittar. Prata om vad ni ser i klippen och varifrån ni hittat dem. Varför har vi sagor och myter tror ni?

- **KOSTYM OCH REKVISITA**

Påminn er om hur Apkungens kostym såg ut, samt föremål som fanns i föreställningen - från vilken kultur kommer stilen i kläderna?

Hitta på en egen superhjärte-karaktär med namn och egenskaper och ett föremål för att använda sin superkraft igenom.

Sy om ett klädesplagg och/eller slöjda ett föremål som karaktären använder. Gestalta, rita eller skriv om superhjältarna. Berätta eller visa karaktärerna för varandra? Gör en utställning!

KOPPLINGAR TILL STYRDOKUMENT

Här presenteras exempel på kopplingar till läroplanen Lgr 22.

Förskoleklass

SYFTE

Undervisningen syftar till att främja elevernas fantasi, inlevelse och förmåga att lära tillsammans med andra genom lek, rörelse och skapande genom estetiska uttrycksformer samt med utforskande och praktiska arbetsätt.

I undervisningen ska eleverna genom leken ges möjlighet att bearbeta intryck, pröva olika identiteter, utveckla kreativitet samt sin förmåga att samarbeta och kommunicera.

Genom undervisningen i förskoleklassen ska eleverna (...) ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- *pröva och utveckla idéer, lösa problem och omsätta idéerna i handling,*
- *skapa och upprätthålla goda relationer samt samarbeta utifrån ett demokratiskt och empatiskt förhållningssätt,*

- *kommunicera i tal och skrift i olika sammanhang och för skilda syften,*
- *skapa och uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer.*

CENTRALT INNEHÅLL

- *Samtala, lyssna, ställa frågor och framföra egna tankar, åsikter och argument (...) till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.*
- *Digitala verktyg och medier för kommunikation.*
- *Ord och begrepp som uttrycker behov, känslor, kunskaper och åsikter.*
- *Skapande genom lek, bild, musik, dans, drama och andra estetiska uttrycksformer.*
- *Normer och regler i elevernas vardag, till exempel i lekar och spel, och varför regler kan behövas.*
- *Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel kamratskap, rättvisa och könsroller.*
- *Initiera, organisera och delta i lekar av olika slag.*

Åk 1-3

Ur Kursplan för Bild

SYFTE

Undervisningen i ämnet bild ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- *förmåga att kommunicera med bilder för att uttrycka budskap,*
- *förmåga att skapa bilder med olika tekniker, verktyg och material,*
- *förmåga att utveckla idéer samt välja och motivera tillvägagångssätt utifrån syftet med bildarbetet, och*
- *förmåga att analysera samtida och historiska bilders innehåll, uttryck och funktioner.*
- *Undervisningen ska också (...) bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om bilder i olika kulturer, både i nutid och historiskt.*

CENTRALT INNEHÅLL

- *Framställning av berättande bilder, till exempel sagobilder och illustrationer till berättelser.*
- *Teckning, måleri, modellering och konstruktion.*
- *Återanvändning av bilder, till exempel i kollage.*

Ur Kursplan för Musik

SYFTE

Undervisningen i ämnet musik ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- *förmåga att uppleva och reflektera över musikens innehåll, funktion och betydelse i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.*

CENTRALT INNEHÅLL

- *Imitation och improvisation med röst, rörelse och instrument.*
- *Gestaltning av sånger och berättelser med ljud, rytmer och rörelser.*

Ur Kursplan för Samhällskunskap

CENTRALT INNEHÅLL

- *Samtal om och reflektion över moraliska frågor och livsfrågor med betydelse för eleven.*
- *Samtal om och reflektion över normer och regler i elevens livsmiljöer, däribland i skolan och i digitala miljöer.*
- *Metoder för att söka information, till exempel textläsning, intervjuer och observationer.*
- *Samtal om olika källors användbarhet och tillförlitlighet.*

Ur Kursplan för Slöjd

SYFTE

Undervisningen i ämnet slöjd ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- *förmåga att formge och framställa föremål i olika material med hjälp av lämpliga verktyg och hantverkstekniker,*
- *förmåga att utveckla idéer samt välja och motivera tillvägagångssätt i slöjdarbetet utifrån syftet med arbetet.*

CENTRALT INNEHÅLL

- *Slöjdarbetets olika delar: idéutveckling, överväganden, framställning och reflektion över arbetsprocessen.*
- *Bilder, föremål och andra inspirationskällor för det egna skapandet.*

Ur Kursplan för Svenska

SYFTE

Undervisningen i ämnet svenska ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- *förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift (...),*
- *förmåga att söka information från olika källor och värdera dessa.*
- *Eleverna ska även stimuleras till att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer.*

CENTRALT INNEHÅLL

- *Strukturerade samtal. Att berätta om vardagliga händelser samt att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.*
- *Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll.*
- *Att ge och ta emot muntliga instruktioner.*
- *Muntliga presentationer och muntligt berättande. Föremål, bilder, digitala medier och verktyg samt andra hjälpmedel som kan stödja presentationer.*
- *Skönlitteratur för barn från olika tider och skilda delar av världen. Sånger, muntligt berättande, bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter.*
- *Ord och begrepp för att på ett varierat sätt uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.*
- *Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt i söktjänster på internet.*

/Handledningen är framtagen av Andréa Arlid, pedagog på Långsjö teater 2023-01-05